

9.1.21

המלצות למתן זריקת חיסון נגד COVID-19 לאנשים עם בצקת לימפטית ביד או בסיכון לבצקת, לאחר ניתוח וטיפולים בסרטן שד

אנו החתומים מטה, פיזיותרפיסטים מקבוצת העניין ללימפאדמה של העמותה לקידום הפיזיותרפיה בישראל, מבקשים להציג את ההמלצות המקצועיות בנושא מתן חיסונים כנגד COVID-19, על סמך הידע והספרות העדכניים, להתאמת ההנחיות של משרד הבריאות במתן חיסונים לאוכלוסייה.

אנשים עם בצקת לימפטית אינם סובלים מהפרעה סיסטמית של המערכת האימונית, אך עקב בעיות רפואיות נלוות הם עלולים להיות בסיכון (LE&RN)¹.

מטופלים עם הפרעה כללית של המערכת הלימפטית, כמו הפרעה במבנה של המערכת הלימפטית, עלולים להיות גם הם פגיעים יותר בגלל הגורמים הסיבתיים ומצבים רפואיים קשורים.

ארגון ה LE&RN ממליץ לא להזריק את החיסון נגד COVID19 בכל אזור בגוף עם בצקת לימפטית.

ה Lymphedema Support Network² פרסם הנחיות דומות בתמיכתו של Professor Peter Mortimer, חוקר ברמה הבינלאומית בנושא בצקת לימפטית.

בכוונת הנהלת ה British Lymphology Society³ גם לפעול לפי אותן הנחיות (שיחה אישית עם חברת הנהלה).

קיימת אי ודאות בנושא השפעת הזריקה על הסיכון לפתח בצקת לימפטית והחמרתה. עם זאת, עדיף במקרה זה, לנקוט במשנה זהירות ולא לתת זריקות ליד המעורבת^{4,5}.

למטופלות עם בצקת לימפטית דו-צדדית עדיף להזריק ביד שעברה ניתוח פחות נרחב להוצאת קשריות לימפה או להזריק באזור אחר, כמו ב שרירי ה Glutei .

1. Lymphedema Education and Research Network (LE&RN) (USA) www.LymphaticNetwork.org
2. https://lymphaticnetwork.org/images/uploads/Covid-19_Vaccine_Information.pdf
https://www.lymphoedema.org/wp-content/uploads/2020/12/COVID-19_vaccination_and_lymphoedema_v2.pdf
3. <https://www.thebls.com/our-working-groups/5>
4. Ferguson CM, Swaroop MN, Horick N, et al. Impact of ipsilateral blood draws, injections, blood pressure measurements, and at travel on the risk of lymphedema for patients treated for breast cancer. J Clin Oncol. 2016;34:691-698
5. Sze Mun T, Baumgart L K. Vaccines and risk of lymphoedema. A case report of a breast cancer patient. Australian Family Physician 2012; 41(6): 404-406

חתומים:

גיליאן (ג'יל) ברכה MScPT CS-CI*

רותי פלג MScPT CS-CI*

דורית תדהר PhD MScPT CS-CI*

יחזקאל לניארדו BPT Certified Vodder Instructor

*CI-CS = מדריכה מוסמכת לטיפול לימפאדמה לפי שיטת קסלי סמית.